

การศึกษาด้านภาพ บัญชีอุปสรรค และความเป็นไปได้ ของการผลิตรายการ
ภาพยนตร์การ์ตูนชุดทางโทรทัศน์ของผู้ผลิตในประเทศไทย

นายนิพนธ์ कुमारิกษ์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาการประชาสัมพันธ์

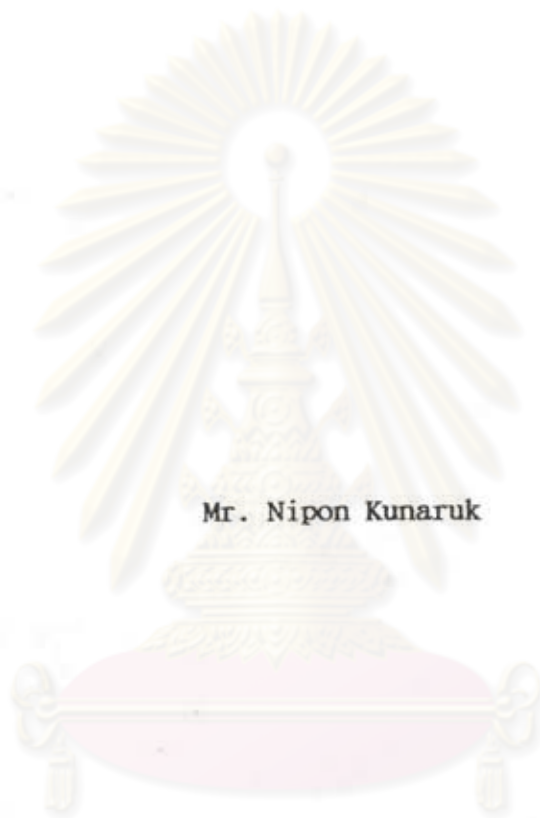
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2539

ISBN 974-634-244-4

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A STUDY OF STATUS, PROBLEMS AND PERSPECTIVES ON THE PRODUCTION INDUSTRY
OF DOMESTIC CARTOON SERIES FOR THAI TELEVISION

Mr. Nipon Kunaruk

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirement
for the Degree of Master of Arts
Department of Public Relations
Graduate School
Chulalongkorn University
1996
ISBN 974-634-244-4

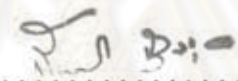
หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาด้านภาพ บัณฑิตอุปสรรค และความเป็นไปได้ ของ
การคลิตรายการภาพยนตร์การ์ตูนชุดทางโทรทัศน์ของผู้ผลิตใน
ประเทศไทย

โดย นายนิพนธ์ คุณารักษ์

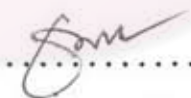
ภาควิชา การประชาสัมพันธ์

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา แก้วเทพ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. สันติ อุษวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ธนวัต บุญลือ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. กาญจนา แก้วเทพ)

..... กรรมการ
(ศาสตราจารย์ ช่อม ประเสริฐสกุล)

นิพนธ์ ฤมาจารย์ : สถานภาพ ปัญหาอุปสรรค และความเป็นไปได้ในการผลิตรายการ
ภาพยนตร์การ์ตูนชุดทางโทรทัศน์ของผู้ผลิตในประเทศไทย (STATUS, PROBLEMS
AND PERSPECTIVES ON THE PRODUCTION INDUSTRY OF DOMESTIC
CARTOON SERIES FOR THAI TELEVISION) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.กาญจนา แก้วเทพ.
252 หน้า. ISBN 974-634-244-4

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสถานภาพในปัจจุบันของผู้ผลิตรายการภาพยนตร์การ์ตูนชุดทางโทรทัศน์ในประเทศไทย (2) ศึกษาและวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการผลิตและเผยแพร่รายการ (3) สำรวจปัญหาอุปสรรคของการผลิตและเผยแพร่รายการ และ (4) สำรวจความคิดเห็นของผู้ที่มีประสบการณ์เกี่ยวข้องกับการผลิตภาพยนตร์การ์ตูนถึงความเป็นไปได้ของการผลิตและเผยแพร่รายการภาพยนตร์การ์ตูนชุดทางโทรทัศน์ของผู้ผลิตในประเทศไทย โดยได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญและผู้ที่มีประสบการณ์เกี่ยวข้อง ข้อมูลจากเอกสารและการสังเกต

ผลการศึกษาวิจัยสรุปได้ว่า สถานภาพของผู้ผลิตรายการภาพยนตร์การ์ตูนชุดทางโทรทัศน์ในประเทศไทยมีสถานภาพแตกต่างกัน 3 แบบ โดยแบ่งตามลักษณะวัตถุประสงค์ของการผลิตรายการ ได้แก่ 1) ผู้ผลิตรายการแบบไม่เป็นระบบธุรกิจ 2) ผู้ผลิตรายการแบบกึ่งระบบธุรกิจและ 3) ผู้ผลิตรายการแบบระบบธุรกิจอุตสาหกรรม ปัจจุบันผู้ผลิตรายการในประเทศไทยคือแบบระบบธุรกิจอุตสาหกรรมและมีขนาดเล็ก

ปัจจัยสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการผลิตและเผยแพร่รายการ คือ 1) ปัจจัยด้านการบริหารจัดการระบบการผลิตและการตลาด 2) ปัจจัยเงินทุน 3) ปัจจัยด้านรายการ และ 4) ปัจจัยด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ซึ่งปัจจัยทั้ง 4 ด้านมีความสัมพันธ์และมีผลกระทบต่อกันกับปัจจัยด้านอื่น ๆ ทั้งระบบ

ปัญหาและอุปสรรคสำคัญในระบบการผลิตและเผยแพร่รายการภาพยนตร์การ์ตูนชุดทางโทรทัศน์ของผู้ผลิต คือ 1) การขาดการบริหารจัดการระบบการผลิตและการตลาดอย่างมีประสิทธิภาพเพียงพอ 2) ปัญหาอุปสรรคในปัจจัยทางการตลาด ได้แก่ ปัจจัยด้านรายการ และ ปัจจัยด้านช่องทางการจัดจำหน่าย 3) ปัญหาอุปสรรคในปัจจัยทางการผลิต ได้แก่ ปัจจัยด้านเงินทุน และ ปัจจัยด้านบุคลากร ตามลำดับ ซึ่งทุกปัจจัยมีลักษณะสัมพันธ์และมีผลกระทบอย่างต่อกันกับปัจจัยด้านอื่น ๆ ทั้งระบบ

สำหรับเรื่องความเป็นไปได้ของการเกิดอุตสาหกรรมการผลิตรายการภาพยนตร์การ์ตูนชุดทางโทรทัศน์ของผู้ผลิตในประเทศไทย จากความคิดเห็นของผู้ที่มีประสบการณ์เกี่ยวข้องกับการผลิตภาพยนตร์การ์ตูนส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า มีความเป็นไปได้ไม่น้อยมากที่ผู้ผลิตรายการภาพยนตร์การ์ตูนชุดทางโทรทัศน์ในประเทศไทยจะสามารถดำเนินธุรกิจอุตสาหกรรมการผลิตรายการการ์ตูนชุดทางโทรทัศน์ให้ต่อเนื่องมั่นคงได้ในประเทศไทยในปัจจุบันและอนาคตอันใกล้

ภาควิชา การประชาสัมพันธ์
สาขาวิชา นิเทศศาสตร์พัฒนาการ
ปีการศึกษา 2538

ลายมือชื่อนิติ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C750261 DEVELOPMENT COMMUNICATION
THAI CARTOON/ THAI ANIMATION/ ANIMATION PRODUCTION IN THAILAND
KEY WORD: NIPON KUNARUK : STATUS, PROBLEMS AND PERSPECTIVES ON THE PRODUCTION
INDUSTRY OF DOMESTIC CARTOON SERIES FOR THAI TELEVISION. THESIS ADVISOR :
ASSOC. PROF. KANJANA KAEWTHEP, Ph.D. 252 PP. ISBN 974-634-244-4

This study was an qualitative research, aiming to : 1) study on the status of Thai cartoon program production organizations, 2) study and analyse on related factors in the production and distribution system, 3) identify the problems of the production and distribution system, and 4) study on the key informants' opinions on perspectives of domestic cartoon series program production for television by Thai production organizations. Indepth interviews of the key informants, observation, and documentary research were techniques used for data collection.

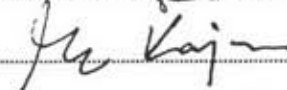
The results of this study revealed that status of domestic cartoon series program production organizations for Thai television appealed in 3 different types. They were : 1) non-business production organizations, 2) semi-business production organizations, and 3) industrial - business organizations. Existing, domestic cartoon series program production organizations for Thai television were the small business industry production organizations type.

The important factors affecting production and distribution were : 1) management of the production and marketing factors, 2) financial factors, 3) program factor, and 4) distribution factors. These factors were interrelated and impacted to all other factors in the systems.

The important problems on the production and distribution system of the domestic production organizations were : 1) lack of efficient management of the production and marketing system, 2) marketing problems on program and distribution factors, and 3) production problems on financial and personnel factors, respectively. These factors were interrelated and impacted to all other factors in the system.

Most of key informants' opinions showed that there was a very little possibility for the Thai production organizations of domestic cartoon series for Thai television to continuously carry out their industrial businesses nowadays and foreseeable future.

ภาควิชา การประชาสัมพันธ์
สาขาวิชา นิเทศศาสตร์พัฒนาการ
ปีการศึกษา 2538

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้ได้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของ
รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา แก้วเทพ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้
คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่างๆของการวิจัยด้วยดีตลอด จึงขอขอบพระคุณทุกท่านมา ณ ที่นี้
ด้วย

ท้ายนี้ ผู้วิจัยใคร่ขอกราบขอบพระคุณบิดา-มารดา ตลอดจนหน่วยงานต้นสังกัด ที่
ได้ให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมาจนสำเร็จการศึกษา

นิพนธ์ คุณารักษ์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญตาราง	ง
สารบัญกราฟและแผนภูมิ	ฉ
สารบัญแบบจำลอง	ด
บทที่	
1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
ปัญหาที่วิจัย	6
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	7
ขอบเขตของการวิจัย	7
นิยามศัพท์	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	10
2. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	11
วิวัฒนาการของภาพยนตร์การ์ตูนทางโทรทัศน์ในต่างประเทศ	11
วิวัฒนาการของภาพยนตร์การ์ตูนของประเทศไทย	15
วิวัฒนาการของภาพยนตร์การ์ตูนทางโทรทัศน์ของประเทศไทย ...	17
แนวคิดเกี่ยวกับการผลิตภาพยนตร์การ์ตูนทางโทรทัศน์	21
- กระบวนการผลิตรายการภาพยนตร์การ์ตูนทางโทรทัศน์ ...	26
- องค์ประกอบและปัจจัยทางด้านธุรกิจอุตสาหกรรมการผลิต	
รายการภาพยนตร์การ์ตูนทางโทรทัศน์	32
รายงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	35

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3. ระเบียบวิธีวิจัย	39
วิธีวิจัย	39
แหล่งข้อมูล	39
กลุ่มตัวอย่าง	40
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	42
การเก็บรวบรวมข้อมูล	46
การวิเคราะห์ข้อมูล	46
การนำเสนอข้อมูล	47
4. สถานภาพของผู้ผลิตรายการภาพยนตร์การ์ตูนชุดทางโทรทัศน์ใน ประเทศไทย	48
ภาพรวมของประเภทของภาพยนตร์การ์ตูนที่ผลิตในประเทศไทย จากอดีตจนถึงปัจจุบัน	48
- ภาพยนตร์การ์ตูนสำหรับฉายทางโรงภาพยนตร์	48
- ภาพยนตร์การ์ตูนเพื่อการโฆษณา	49
- ภาพยนตร์การ์ตูนเพื่อการศึกษาและพัฒนาเด็ก	49
- รายการภาพยนตร์การ์ตูนทางโทรทัศน์	50
สถานภาพของการผลิตรายการภาพยนตร์การ์ตูนทางโทรทัศน์ที่ผ่าน มาจนถึงปัจจุบัน	51
- ความเป็นมาและวัตถุประสงค์ของการผลิตรายการ	52
- องค์ประกอบด้านสุนทรียศาสตร์	59
- องค์ประกอบด้านเทคโนโลยีการผลิต	65
- องค์ประกอบด้านเศรษฐศาสตร์	74
- บัณฑิตทางการผลิต	75
- บัณฑิตทางการตลาด	87

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
5. ปัญหาอุปสรรคของการผลิตรายการภาพยนตร์การ์ตูนชุดทางโทรทัศน์ของ ผู้ผลิตในประเทศไทย	100
การวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการผลิตรายการภาพยนตร์การ์ตูน ชุดทางโทรทัศน์ของผู้ผลิตในประเทศไทย	100
การสำรวจปัญหาอุปสรรคในปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการผลิตรายการ ภาพยนตร์การ์ตูนชุดทางโทรทัศน์ของผู้ผลิตในประเทศไทย ...	103
- ปัญหาและอุปสรรคในปัจจัยที่เกี่ยวข้องของผู้ผลิตแบบไม่เป็น ระบบธุรกิจ	110
- ปัญหาและอุปสรรคในปัจจัยที่เกี่ยวข้องของผู้ผลิตแบบกึ่ง ระบบธุรกิจ	116
- ปัญหาและอุปสรรคในปัจจัยที่เกี่ยวข้องของผู้ผลิตแบบระบบ ธุรกิจอุตสาหกรรม	122
ความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของการ ผลิตรายการฯ	142
6. ความเป็นไปได้ของการผลิตรายการภาพยนตร์การ์ตูนชุดทางโทรทัศน์ของ ผู้ผลิตในประเทศไทย	171
- สถานการณ์และแนวโน้มการค้าเงินธุรกิจโทรทัศน์ในประเทศไทย	172
- ความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับความต้องการของผู้ชม กลุ่มเด็ก	175
- ความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับความต้องการของสถานี โทรทัศน์ และผู้ซื้ออื่นๆ	176
- ความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการสนับสนุนของหน่วยงาน องค์กร สถาบันการศึกษา ทั้งของรัฐและเอกชน	179

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
- ด้านผู้ผลิตรายการภาพยนตร์การ์ตูนทางโทรทัศน์ของผู้ผลิตใน ประเทศไทย	183
- ความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับความเป็นไปได้	187
7. สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ	201
รายการอ้างอิง	217
ภาคผนวก	222
ประวัติผู้เขียน	252

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	58
2	63
3	72
4	96
5	98
6	104
7	185
8	198

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญกราฟและแผนภูมิ

กราฟและแผนภูมิที่	หน้า
1 สรุปรเปรียบเทียบระดับของปัญหาและอุปสรรคในปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการ ผลิตรายการภาพยนตร์การ์ตูนทางโทรทัศน์ของผู้ผลิตในประเทศไทย	136
2 สรุปรความสัมพันธ์และผลกระทบต่อเนื่องของปัญหาและอุปสรรคในปัจจัยที่ เกี่ยวข้องกับการผลิตรายการภาพยนตร์การ์ตูนทางโทรทัศน์ของผู้ผลิตใน ประเทศไทย	139

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญแบบจำลอง

แบบจำลองที่		หน้า
1	ระบบการผลิตรายการภาพยนตร์การ์ตูนทางโทรทัศน์แบบธุรกิจ อุตสาหกรรม	33
2	ความสัมพันธ์ของปัจจัยในระบบการผลิตรายการภาพยนตร์การ์ตูนทาง โทรทัศน์แบบธุรกิจอุตสาหกรรม	101

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย